

a nawet lokaje i niańki nie odbierali od wielu lat pieniędzy, jakie im się u dworu należały. Ztąd też podówczas, było rzeczą nader zwyczajną, że wierzyciele dworu królewskiego, w zamian przypadającej im należności, mieli udzielane sobie przywileje czyli swobody na rozmaity monopol. I tak, mamka dworska, w miejsce zasług od dawna niezapłaconych, otrzymała przywilej na wyłączną sprzedaż pończoch jedwabnych. Na dworze panowało największe zepsucie i marnotrawstwo; myślano jedynie o zabawach i rozpuszcie. Nic też dziwnego, że przy takiem usposobieniu dworu, o ważnych sprawach kraju zapomniano; aż wreszcie wielki społeczno-polityczny przewrót na inne tory Anglię nagle wprowadził.

Józef Mery,

Dnia 17 czerwca r. b. zakończył życie w Paryżu słynny pisarz francuzki. Józef Mery urodził się 21 stycznia 1796 roku w Marsylii i tam ukończył swoje nauki. Jako zarliwy bonapartysta, przybył w roku 1824 do Paryża, z silném postanowieniem poświęcenia się wyłącznie literaturze pięknej, do której nieprzewyciężony czuł pociąg od pierwszej swojej młodości. Zaprzyjaźnił się wkrótce z Armandem Carrel'em, Wiktoorem Hugo'nem, a nadewszystko też z Barthelemy'm. W roku 1826, obadwaj poeci tak pokrewni duchem, napisali razem i ogłosili drukiem dwie satyry pod tytułem: *les Sidiennes*, oraz *la Villéiade*, za które paryzki księgarz zapłacił im 25,000 franków. Pierwsze te literackie próby nie miały wkrótce zjednać rozgłos tym młodym pisarzom. Połączonemi siłami, w późniejszym nieco czasie, napisali oni *Napoléon en Egypte* i wiele innych tego rodzaju wykonali prac literacko-tendancyjnych, które częścią pośrednio, częścią bezpośrednio wymierzone były przeciw ówczasowemu rządowi we Francyi. Kiedy nastąpiła rewolucya lutowa, Mery pochwycił także za broń, a następnie otrzymane w stolicy Francyi zwycięstwo opiewał wierszem: *l'Insurrection* i hymnem *la Tricolore*, do których to utworów poetycznych sławny kompozytor Halevy piękną napisał muzykę. Następnego roku po ustaleniu się nowego rządu we Francyi, Mery wspólnie z przyjacielem swoim Barthelemy'm, zaczął wydawać nowy dziennik pod tytułem: *la Nemesis*, który atoli wkrótce przestał wychodzić, gdyż dwaj redaktorowie nie byli w stanie złożyć wymaganej przez obowiązujące prawo kaucyi 100,000 franków. Po zwinięciu tego literacko-

politycznego dziennika, Mery przedsięwziął podróż do Włoch, gdzie właśnie podówczas bawiła królowa Hortensya wraz z swoją rodziną. Nasz poeta powieścią swoją pod tytułem: *le Bonnet vert* zaszczytne pozyskał imię jako prozaik. Z podróży swojej po Włoszech, Mery przywiózł do rodzinnego kraju mnóstwo ciekawych materiałów, których niebawem użył do napisania wielu zajmujących romansów i powieści, jak na przykład: *Scènes de la vie italienne*, *Vandyk au palais Brignola*, *les Adeptes de l'immoralité*, *l'Ame transmise*, *la Comtesse Hortensia*, *Saint-Pierre de Rome*, *la Juive au Vatican*.

Jako owoc wycieczki do Anglii, Mery wydał swoje: *Nuits de Londres*. Prócz tego utalentowany ten i płodny pisarz, chociaż nigdy nie był w Indyach ani w Chinach, kraje te nader zajmując opisywał w powieściach ogłoszonych drukiem p. n. *Héra la Guerre du Nizam*, *la Floride*, oraz *Anglais et Chinois* i t. d.

Życie towarzyskie Paryża z wybitnemi jego cechami zwyczajów i obyczajów miejscowych, Mery z niepospolitym darem spostrzegania i wytwornego stylu, skreślił w pismach jak: *la Circé de Paris*, *un Mariage de Paris*, *le Carnaval de Paris*, *Salons et Souterrains de Paris*.

Mery nie małe także dał dowody literackiej działalności w dziedzinie sztuki dramatycznej, napisał wierszem komedią p. t. *l'Univers et la maison*, wodewil: *le Mari eulevé*, jak również następujące dramata: *le vrai Club des femmes*, *la Bataille de Toulouse*, *Guzman le brave*, oraz *Frère et Seur*.

W roku 1853 wydał na widok publiczny swoje *Mélodies poétiques*; nawet przy schyłku życia występował jeszcze z rozmaitemi hymnami i kantatami na imieniny cesarza Napoleona i inne tego rodzaju dworskie uroczystości. W roku 1837 otrzymał Mery, którego słusznie po części uważano w Paryżu, za nadwornego poetę, krzyż Legii honorowej. Utalentowany ten pisarz, pomimo powodzenia swego literackiego i dobrego uważania na dworze cesarskim, umarł bardzo ubogim.

We wrześniu 1866 roku zakończyła życie z powszechnym żalem ziomek swoich utalentowana literatka Teresa z domu Walter *Pulszky*, zaślubiona w roku 1845 znanemu zaszczytnie z prac umysłowych wychodecy węgierskiemu Franciszkowi Aureliuszowi Pulszky'emu. Urodziła się w Wiedniu w roku 1815;